OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
LsN Janne Kanerva

20.4.2026

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle terrorismirikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi (HE 163/2025 vp)

Oikeusministeriö toteaa otsikkoasiassa antamaansa vastinetta täydentäen kunnioittavasti seuraavan:

1. Riippuvuus muista esityksistä ja lainsäädäntömuutoksista

Vastineessa ei otettu kantaa siihen, mitä hallituksen esityksessä todetaan esityksen riippuvuudesta muista esityksistä ja lainsäädäntömuutoksista (s. 256):

> ”Eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys HE 16/2025 vp uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi. Mainitussa esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 32 §:n 1 momentin 1 kohtaa, jonka muuttamista ehdotetaan myös tässä esityksessä. Kansalaisuuslain 33 a §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi sellaisena kuin sen muutokset on hyväksytty (EV 96/2025 vp) ja vahvistettu.
>
> Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 18 a §:ää, joka tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.”

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 32 §

Hallituksen esitykseen HE 16/2025 vp perustuen sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 32 §:n 1 momentin 1 kohtaa on muutettu sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 32 §:n ja 173 §:n muuttamisesta annetulla lailla (21/2026), joka tulee voimaan 1.7.2027. Mainittua kohtaa ehdotetaan nyt lakiehdotuksella 17 muutettavaksi niin, että kohdassa oleva maininta rikoslain 34

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Meritullinkatu 10 00170 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	kirjaamo.om@gov.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

a luvun 5 e §:ssä tarkoitetusta terrorismirikoksiin liittyvästä julkisesta kehottamisesta korvataan maininnalla rikoslain 34 a luvun 14 §:ssä tarkoitetusta terroristisesta julkisesta kehottamisesta.

On aiheellista näiltä osin turvata lainsäädännön oikeellisuus niin ennen 1.7.2027 kuin sen jälkeenkin. Tämä tavoite ei edellytä puuttumista lakiehdotukseen 17. Sen sijaan on aiheellista muuttaa todettuna päivänä voimaan tulevaa lakia sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 32 §:n ja 173 §:n muuttamisesta niin, että huomioon tulee otetuksi 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa rikosnimikkeen ja pykälän tunnuksen muuttuminen (muuttuvat osat lihavoitu seuraavassa lakiehdotuksessa):

L a k i

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 32 ja 173 §:n muuttamisesta annetun lain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 32 ja 173 §:n muuttamisesta annetun lain (21/2026) 32 §:n 1 momentin 1 kohta seuraavasti:

32 §

Ohjelmistotoimiluvan peruuttaminen

Toimilupaviranomainen voi peruuttaa toimiluvan osaksi tai kokonaan, jos:
1) Ohjelmistotoimiluvanhaltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tätä lakia, rahapelilain (10/2026) 75 §:n 2 momentin 3 kohtaa ilman toimilupaa toimeenpantujen rahapelien valtakuntaan kohdistetusta markkinoinnista, kuvaohjelmalain 6 §:ää kuvaohjelman ikärajan noudattamisesta, tämän lain 27 tai 37 §:ssä tarkoitettuja toimilupaehtoja taikka syyllistynyt rikoslain 11 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun kiihottamiseen kansanryhmää vastaan, 10 a §:ssä tarkoitettuun törkeään kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai mainitun lain 34 a luvun **14 §:ssä** tarkoitettuun **terroristiseen** julkiseen kehottamiseen.

— —

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Muiden nyt kysymyksessä olevien lakien tavoin tämänkin lain voimaantulopäivä määrättäisiin lakien vahvistamisvaiheessa. Kun muiden lakien on tarkoitus tulla voimaan suhteellisen nopeasti vahvistamisen jälkeen, tämä laki tullaan vahvistamaan tulemaan voimaan vasta 1.7.2027, minkä lakivaliokunta voisi selvyyden vuoksi todeta mietinnössään.

Koska kysymyksessä on liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan laki ja koska ministeriö ei ole antanut sille esittelylupaa hallituksen esityksen antamisen yhteydessä, oikeusministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriötä toimittamaan lakivaliokunnalle muutoslakia koskevan kirjallisen suostumuksen viimeistään maanantaina 20.4.2026.

Kansalaisuuslain 33 a §

Hallituksen esityksen HE 163/2025 vp kyseisessä kohdassa mainitaan kansalaisuuslain (359/2003) 33 a § selvyyden takia sen vuoksi, että esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sen pykälän 1 momentti sellaisena kuin se oli muutettu ja sen muutos vahvistettu. Jo vahvistettua lakia voidaan ehdottaa muutettavaksi jo ennen sen voimaantuloa. Muutettua momenttia koskeva laki kansalaisuuslain muuttamisesta (929/2025) tuli voimaan hallituksen esityksen antamisen jälkeen 17.12.2025.

Esityksen antamista myöhemmästä muutettavan momentin voimaantulosta ei aiheudu lakiehdotuksen 6 muuttamistarvetta miltään osin. Lakiehdotus on johtolauseeltaan ja sisällöltään asianmukainen.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 18 a §

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (616/2019) 18 ja 18 a § (lakiehdotus 8). Lain 18 a §:n 1 momentti on jo tullut voimaan 12.10.2025 (valtioneuvoston asetus rajanylitystietojärjestelmän perustamiseen liittyvän lainsäädännön voimaantulosta 870/2025), mutta 2 momenttia ei ole vielä momenttia koskevan lain (laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta 1207/2022) mukaisesti säädetty tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Todetun vuoksi on aiheellista täydentää lakiehdotuksen voimaantulosäännöstä virkkeellä, joka on seuraavassa lihavoitu:

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . **Lain 18 a §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan samaan aikaan kuin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain (1207/2022) 18 a §:n 2 momentti.**

Voimaantulosäännöksen muuttamisesta ei aiheudu tarvetta muuttaa lakiehdotusta muuten.

Koska kysymyksessä on sisäministeriön hallinnonalan laki ja koska lisäys ei ole sisältynyt lakiehdotukseen, jolle sisäministeriö on antanut esittelyluvan hallituksen esityksen antamisen yhteydessä, oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriötä toimittamaan lakivaliokunnalle voimaantulosäännöksen muuttamista koskevan kirjallisen suostumuksen viimeistään maanantaina 20.4.2026.

2. Hallituksen esitys EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Eduskunnalle on annettu 16.4.2026 hallituksen esitys EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi (HE 52/2026 vp). Siinä esityksessä ehdotetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 18 §:n 1 momentin johdantokappaleen muuttamista. Samaa momenttia ehdotetaan muutettavaksi terrorismirikoksia koskevassa esityksessä HE 163/2025 vp. Viime viikolla annetussa esityksessä viitataan näiltä osin esitysten yhteensovittamista koskevassa kohdassa terrorismirikoksia koskevaan esitykseen.

Oikeusministeriön käsityksen mukaan lainsäädäntömuutosten yhteensovittaminen tapahtuu toista esitystä käsittelevässä hallintovaliokunnassa. Ensinnäkin tämä johtuu asioiden käsittelyjärjestyksestä, terrorismirikoksia koskevan esityksen käsittely päättyy aikaisemmin eduskunnassa ja sitä esitystä koskevat lait tulevat ensin eduskunnan hyväksymiksi. Ei voida myöskään täydellä varmuudella sanoa, mitä myöhempää esitystä käsittelevässä hallintovaliokunnassa tapahtuu henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 18 §:n 1 momenttia koskevan ehdotuksen kanssa.

Hallituksen esityksessä HE 52/2026 vp lähdetään siitä, että sitä esitystä koskevat lait tulevat voimaan 12.6.2026. Esityksen laajuus ja sisältö huomioon ottaen voimaantuloajankohta vaikuttaa kunnianhimoiselta. On joka tapauksessa mahdollista pyrkiä siihen, että esityksen HE 163/2025 vp lainsäädäntömuutokset saadaan voimaan jo ennen mainittua ajankohtaa, esimerkiksi 1.6.2026, jolloin ei ongelmia aiheudu myöskään lainsäädäntömuutosten vahvistamisvaiheessa. Tämän mahdollistaa se, että terrorismirikoksia koskevan esityksen osalta ollaan jo mietintövaliokunnan käsittelyn loppuvaiheissa.